

κεφαλαίων ἀναβαίνει εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 86, 824. Διὰ τῶν χρηματικῶν τούτων κεφαλαίων, ἀπένειμεν ἐπαρκῶς ἡ ἐφορεία πρὸς τοὺς προσφυγόντας, σχεδὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς των, τροφὴν, ἐνδυμασίαν, κατοικίαν, ἐπιπλᾶ καὶ σκεύη οἰκιακά, ἱατρικὴν θεραπείαν, τροφεία εἰς τοὺς ὑποτρόφους, βιβλία, ναύλους καὶ ἐξοδα ἐπανόδου, πρὸς τούτοις καὶ ἐξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν διανεμήθησαν εἰς τοὺς ἐν Συρίᾳ παθόντας διὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας. Καὶ διὰ μὲν τὰ κεφάλαια τὰ δοθέντα παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, ὡς καὶ διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Lenormant διαβιβασθὲν ποσόν, ἐδόθη κατὰ καιροὺς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ἰπουργείον λεπτομερὲς λογαριασμὸς μετὰ τῶν ἀναγκαιῶν ἀποδείξεων· διὰ δὲ τὰ ἐπίλοιπα ποσά, ἐδόθη λογαριασμὸς πρὸς τοὺς συνεισενεγκόντας. Ἐκτὸς τούτων, ἐστάλησαν εἰς τὴν ἐφορείαν καὶ διανεμήθησαν παρ' αὐτῆς βοηθήματα τινὰ εἰς εἶδη.

Τοιαῦτα ἐν συνόψει τὰ μέχρι τοῦδε ἐνεργηθέντα ὑπὸ τῆς ἐφορείας. Ὁ σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ἀπλούστατος· ἐκπλήρωσις ἱεροῦ καθήκοντος φιλανθρωπίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἐν γένει. Ἀλλὰ καὶ οἷον ἂν ποτε ἄλλο ἔθνος πεπολιτισμένον καὶ χριστιανικὸν ἤθελεν εὑρεθῇ εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος, ἥθελε βεβαίως θεωρήσει καθήκον νὰ τείνῃ χεῖρα ἀρωγῆς πρὸς πάσχοντας χριστιανοὺς προσφεύγοντας εἰς αὐτήν. Τὴν ἱεράν ταύτην ἐντολὴν ἀναλαβοῦσα ἡ ἐφορεία, ἔκαμε μέχρι τοῦδε ὅ,τι ἠδυνήθη. Ἦδη δὲ ὀδηγουμένη ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων, σκέπτεται νὰ διατυπώσῃ σαφέστερον τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τῆς, καὶ ἀναμένει μετὰ πεποιθήσεως τὴν ἀρωγὴν τῶν πλουσιῶν ὁμογενῶν, πρὸς ἐπιτυχίαν ἐργου ἐνδιαφέροντος τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3/15 Δεκεμβρίου 1864.

N. N.

Συνιστῶμεν θερμῶς τῇ ἀνάγνωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκδόσεως πρὸς τοὺς φιλανθρώπους ὁμογενεῖς, καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

ΙΣΤΟΡΙΑ

τῆς

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

(Συν. Ἰδε τόμ. ΙΔ', καὶ ΙΕ' Φυλλ. 338, 340—354.)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Β'.

Ο ΡΑΟΥΛ ΕΝ ΤΩ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΩ.

Ὁ Ραούλ εἶχε διέλθει δύο πικροὺς μῆνας. Εἰς ἄλλους καιροὺς ἡ θλίψις αὐτοῦ ἤθελεν εὑρεῖ στήριγμα εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἡθικὴν ἐνέργειαν τοῦ Γάν-

δρακος· ἀλλ' οὗτος κατείχετο τότε ὄλος ὑπὸ τινος τῶν μανιωδῶν ἐκείνων παθῶν, ἃ τινὰ δὲν εἶναι σπάνιον νὰ βλέπωμεν ἐκρηγνύμενα περὶ τὴν μεσημβρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, καὶ μάλιστα ἐν καρδίᾳ καὶ αἵματι παρθενικαῖς. Ὁ Ραούλ, καταλιπὼν αὐτὸν παραδεδομένον ὁλόκληρον εἰς τὴν Κλοτίλδην, κατέλιπεν αἰφνης τοὺς Παρισίους· ὡς ἡ Σιβύλλα, ἐζήτησε καὶ αὐτὸς τὴν ἐρημίαν· ἀλλὰ δὲν εὑρε καὶ τὰς αὐτὰς παραμυθίας. Εἰς αὐτὸν ἡ ἐρημία ὑπῆρξε κενὴ ὡς καὶ ὁ οὐρανός, ἡ δὲ πληγὴ αὐτοῦ ἀντὶ νὰ κλεισθῇ ἐφάνη ὅτι ἐξηγηριούτο. Ἡ διὰ τῆς ἐργασίας διασκέδασις ἐγένετο ἀδύνατος. Εἰκοσάκις καθ' ἡμέραν ἀπέβριπτε τὴν γραφίδα μετ' ἀηδίας, ζητῶν νὰ σβέσῃ ἐν καταχρήσει καπνίσματος τὰς καταβιβρωσκούσας αὐτὸν σκέψεις. Ἡ ἀνάμνησις τῆς Σιβύλλης, πάντοτε παρούσα, ἤγειρεν ἐν αὐτῷ τύρβην ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, ἐν οἷς πάθος, πόθος καὶ ὀργὴ θυσσεύοντο συγκατεμιγνύοντο. Εἶχε δίδει πρὸς στιγμὴν ἐν τῷ ἔρωτι τῆς νεάνιδος ταύτης, ἐν τῇ ἐλπίζομένῃ ἐνώσει αὐτῶν, ἐν τῷ μέλλοντι ὕπερ ἤνοιγεν αὐτῷ, τὴν πλήρωσιν ὀνείρου τινὸς εἰρήνης, τιμιότητος καὶ ἡθικῆς ἀποκαταστάσεως, ἐξ ἐκείνων ἃ τινὰ θέλγουσιν ἐνίοτε ζωηρότατα τὰς τεταραγμένας καὶ δυσηρεστημένας καθ' ἑαυτῶν ψυχάς. Οἱ λόγοι δι' οὓς ἡ Σιβύλλα διέσπασε τὸ ὄνειρον τοῦτο, οὓς ἄλλως τε ἀτελῶς καθ' ὅλου ἐγίνωσκεν, ἐφαίνοντο αὐτῷ παιδαριώδεις, ἄθλιοι καὶ σχεδὸν ἀσεβεῖς· ἔπειτα, ἐν ᾧ παρεφέρετο εἰς τὴν ἀγανάκτησιν ταύτην, ἡ εἰκὼν τῆς Σιβύλλης ἀνωρθοῦτο ἐνώπιον αὐτοῦ μετὰ τῆς παραδόξου αὐτῆς χάριτος, κομψῆς ἅμα καὶ καθαρᾶς, ἀγνῆς καὶ παθαινομένης, καὶ φλόγες διέβρεον τὰς φλέβας αὐτοῦ· κατηρᾶτο καὶ ἐλάτρευεν ἐν τῇ αὐτῇ ὥρᾳ τὴν θελκτικὴν καὶ βάρβαρον ἐκείνην νεάνίδα.

Τὸ ἐπιστόλιον τῆς ἐξαδέλφης αὐτοῦ Λευκῆς κατέλαβεν αὐτὸν οὕτω βιαίως τὸν νοῦν ἔχοντα. Ἡ νέα δούκισσα, ἀποστέλλουσα τὸ γράμμα αὐτῷ ὑπὸ τινος γυναικείας φιλοπαιγμοσύνης, οὐδὲ κἂν ἐφαντάσθη τὴν παράδοξον ἀπόφασιν ἣν ἐμελλε νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Ραούλ ἡ κοινοποίησις αὕτη. Πρὶν ἢ εἴ τι τελειώσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐπιστολίου τῆς δούκισσης καὶ τοῦ ἐσωκλειστοῦ γράμματος, εἶχεν ἀποφασίσαι περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐπανῆλθεν εὐθὺς εἰς Παρισίους, παρεσκευάσθη ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας εἰς ἀναχώρησιν καὶ εἰς τινὰς προκαταρκτικὰς μελέτας, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Φερίας, τυραννόμενος ὑπὸ μυρίων ἀντιπάλων αἰσθημάτων, ἐν οἷς ἐκυρίευν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κακοποιός τις καὶ εἰρωνικὴ ἀπελπισία.

Ἡ κακὴ αὕτη διάθεσις μετέδωκε κατ' ἀρχὰς σφοδρὸν τόνον εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ὁμιλίαν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ρενώ· ἀλλ' ἡ φυσικὴ αὐτοῦ γενναιοφροσύνη ἐξυπνίσθη εὐθὺς ἐνώπιον τῆς εὐγενοῦς καὶ συνεσταλμένης μορφῆς τοῦ γέροντος, καὶ εἴλκυσεν αὐτὸν εὐ-

κόλως διὰ τοῦ εὐγενοῦς καὶ θεραπευτικοῦ ὕφους, τὸ ὅποιον μετεχειρίσθη μετὰ τὴν πρώτην σκληρότητα. Ὁ δὲ ταλκίπωρος ἐφημέριος περισσότερον ἐστενοχωρήθη διὰ τοῦτο, ὅτε ὁ ὑπερήφανος τὴν ὕψιν καὶ τέλειος τὸ σχῆμα ξένος παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ δείξῃ ἐν τῷ χωρίῳ ξενοδοχεῖόν τι, ἐν ᾧ ἤθελεν εὑρεῖ τροφὴν καὶ κατάλυμα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν.

— Ξενοδοχεῖον, κύριε; . . . Θεέ μου! . . . Μαριάννα, ὁ κύριος ζητεῖ ξενοδοχεῖον!

— Ἄν ὁ κύριος θέλῃ ξενοδοχεῖον, εἶπεν ἡ Μαριάννα, ἅς κτίσῃ!

— Τί λέγεις ἐκεῖ, Μαριάννα! . . . Ἀλλοίμονον! κύριε, εἰς τὰ περίχωρα μόνον ἄθλια πανδοχεῖα ἔχομεν . . . Ἄ! πῶς δὲν προσεῖδα τοῦτο; . . . Ἀλλὰ μ' ἐρχεται μία ἰδέα . . . τῇ ἀληθείᾳ, κύριε, ἔχω ἐδῶ, εἰς τὸ πρεσβυτέριον, ἐν μικρὸν δωμάτιον, ἀπλούστατον μὲν, ἀλλ' ἀρκετὰ καθαρὸν . . . Ἄν θέλατε νὰ τὸ δεχθῆτε . . . καθὼς καὶ τὰ ταπεινά μου φαγητά.

— Ἀλλὰ, κύριε ἐφημέριε, φοβοῦμαι μήπως σὰς βαρύνω . . . Ἐν τούτοις δὲν δύναμαι νὰ ἀντισταθῶ εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς καθ' ἡμέραν οἰκειότητος ἡμῶν, καὶ ἂν, ὡς πρὸς τὸ ὑλικὸν μέρος, συγκατετίθεσθε νὰ μ' ἐπιτρέψῃτε νὰ ἀποδώσω εἰς τοὺς πτωχοὺς σας τὴν ἀγαθοεργίαν, τὴν ὁποίαν θέλετε πράξαι πρὸς ἐμέ . . .

— ὦ! κύριε! . . . Συγχωρεῖτε νὰ ἐρωτήσω τὸ ὄνομά σας;

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην τὴν τόσον εὐκόλως προβλεπομένην ὁ Ραοῦλ δὲν εἶχε προῖδει. Τὸ ψεῦδος μᾶλλον μεταξὺ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων ἀπεστρέφετο ἢ ὑπερήφανος αὐτοῦ φύσις. Ἐδίστασεν, ἠρυθρίασε, καὶ ψευδόμενος ὡς οἶόν τε ὀλιγώτερον, ἔδωκε τὸν τίτλον αὐτοῦ.

— Κόμης, εἶπε.

— Δοιπὸν, ἀγαπητέ μοι κύριε Κόμη, ἔστε βέβαιος ὅτι δὲν θὰ μαλλιώσωμεν . . . Μαριάννα! ἐτοίμασε τὸ πράσινον δωμάτιον . . . Ἀλλ' ἴτως πεινᾶτε, κύριε Κόμη;

— Σὺ εἶπας, ἅγιε ἐφημέριε, πεινῶ . . . Βλέπετε πόσον σὰς στενοχωρῶ; . . . ἀπὸ τώρα πεινῶ!

— Τόσω καλλίτερα, τόσοι καλλίτερα, κύριε Κόμη! . . . Μαριάννα, ἐτοιμάζεις ἀργότερα τὸ δωμάτιον . . . Σφάζε ἐν κοττοπουλῇ!

— Ὅχι, παρακαλῶ, κύριε ἐφημέριε, μὴ σφάζωμεν κἀνένα . . . Ἐχετε αὐγά, αἱ; λατρεύω τὴν ὁμελέτην καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ κυρία Μαριάννα τὴν κατασκευάζει θαυμασίαν.

Μετ' οὗ πολὺ δὲ ὁ Ραοῦλ, καθήμενος ἐνώπιον τῆς μικρᾶς στρογγύλης τραπέζης τοῦ ἐφημερίου ἐπῆει τὴν Μαριάνναν διὰ τὸν σοφὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς

τῆς ὁμελέτης. Ψυχρά τινα κρέατα, μία φιάλη οἶνου καὶ εὐχυμος κύαθος καφφέ συνεπλήρωσαν τὸ γεῦμα ἐκεῖνο, καθ' ὃ ὁ Ραοῦλ θερμαινόμενος ὑπὸ κρυφίου πυρετοῦ ἐφάνη εὐθύμως οἰστρογηλατούμενος· καὶ κατέκτησε μὲν ἐντελῶς τὴν καρδίαν τοῦ ἀδβᾶ Ρενῶ, εἰς τέλος δὲ εἴλκυσεν ἐπὶ τοῦ τραχέως προσώπου τῆς Μαριάννης, πρᾶγμα πρωτοφανές καὶ ἀκατανόητον, ἐν μειδίᾳ. Ὁ δὲ κόμης ἠρθάνετο καὶ αὐτὸς αὐξανομένην τὴν πρὸς τὸν γέροντα συμπάθειαν, ἀκούων αὐτὸν προφέροντα συχνάτα τὸ ὄνομα τῆς Σιδύλλης μετ' ἐνθουσιώδους εὐνοίας· μετὰ ζωηρᾶς δ' εὐχαριστήσεως ἀνεκάλυπτεν ὑπὸ τὴν ἀγροτικὴν ἀγαθότητα τοῦ ξενίζοντος αὐτὸν χαρακτῆρα ὑψηλὸν καὶ ἀξιοπρεπῆ, μαρτυροῦντα τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ συγγένειαν μετὰ τῆς Σιδύλλης.

— Κύριε ἐφημέριε, εἶπεν ἐγειρόμενος ἀπὸ τῆς τραπέζης, πιστεύω ὅτι θὰ εἴμεθα καλοὶ φίλοι ἡμεῖς οἱ δύο, τί λέγετε;

— Τὸ κατ' ἐμέ, ἀγαπητέ μοι κύριε, ἡ φιλία ὑπάρχει ἤδη.

— Ἀλλὰ, κύριε ἐφημέριε, δὲν θέλω νὰ φανῶ δόλιος . . . δὲν εἶμαι . . . παραπολὺ εὐσεβής!

— Τί πειράζει, κύριε Κόμη; καὶ ὁ Ἅγιος Παῦλος ἦτο ὀλιγώτερον ὑμῶν εὐσεβής εἰς τὴν ἡλικίαν σας!

— Εἶναι ἀληθές, κύριε ἐφημέριε, . . . ἀλλ' οἱ καιροὶ ἡλλαξαν . . . Τέλος πάντων . . . μ' ἐπιτρέπετε νὰ καπνίσω εἰς τὴν κηπὸν σας, κύριε ἐφημέριε;

— Εἰς τὸν κηπὸν μου, εἰς τὸ δωμάτιόν σας, εἰς τὸ εἰδικόν μου . . . ὅπου θέλετε!

— Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μαγειρεῖόν μου! προσέθηκεν ἡ Μαριάννα.

Ἡ νύξ εἶχεν ἔλθει· καθαρὰ σελήνη ἐσαλεύετο ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀκοντίζουσα ἀργυροχρόους λάμψεις ἐπὶ τῆς ἁρμυ τῶν ὀρχάπων, πληροῦσα τὴν σκιάν τῶν σκιαδῶν καὶ χρωματίζουσα λευκότατον τὸ κωδωνοστάσιον τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας, αὐτὸ τὸ τρίγωνον εἰσεῖχεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ γείτονος βράχου. Ἐνῶ δὲ ὁ Ραοῦλ ἀνῆπτε τὸ σιγάρου αὐτοῦ ῥίπτων ταχὺ βλέμμα εἰς τὴν γλυκεῖαν ταύτην καὶ ἡρεμον σκηνὴν, ὁ ἀδβᾶς Ρενῶ, μέινας ὀλίγον ὀπίσω, ἐκλήθη ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὑπὸ τῆς Μαριάννης.

— Μᾶ, κύριε ἀδβᾶ, τί εἶδος καλλιτέχνης εἶναι αὐτός; . . . Μ' εἶχατε εἰπεῖ εἰς μικρὸς νέος! . . . Παράδοξος μικρὸς νέος! Αὐτὸς ἔχει ὅλα τοῦ τῶδόντια!

— Δὲν ἐννοῶ τίποτε, κόρη μου! . . . Ἀλλὰ θ' ἀπορήσω πολὺ ἂν δὲν ᾖναι μέγας καλλιτέχνης . . . μέγιστος μάλιστα!

— Δὲν εἰσεύρω ἂν ᾖναι μέγας καλλιτέχνης . . . ἀλλὰ μὰ τὴν πίστιν μου! εἶναι ἀξιαγάπητος ἄνθρωπος . . . Εἶπε, κύριε ἀδβᾶ, σ' ἐρωτῶ, εἰμ' ἐγὼ ἄνθρωπος ὁ ὅποιος εὐκόλῃ εὐκόλῃ μαγεύεται;

— Ὄ! ὄχι, Μαριάννα!

— Καὶ ὅμως, αὐτὸς μὲ μαγεύει! . . . Μὰ τὴν πίστιν μου! εἶναι ἀξιαγάπητος ἄνθρωπος . . . καὶ τόσον καλὰ ἐφωδιασμένος! ἤρχισα μὲ τὸν γέρω Πέτρον νὰ τακτοποιῶ τὰ πράγματά του καὶ τὰ σκαλαθύρματα τοῦ καλλωπισμοῦ εἰς τὴν κάμαράν του . . . Ἄ! κύριε, πόση περιποίησις! πόση λεπτότης! ἔχει λινὰ ἐνδύματα . . . λινὰ γερούσιαστοῦ, πῶς!

— Σιωπή! Μαριάννα! μὲ φωνάζει!

Καὶ ὁ ἀδελφὸς Ρενὼ ἔδραμε πρὸς τὸν Ραοῦλ καλοῦντα αὐτὸν τῷ ὄντι.

— Κύριε ἐφημέριε, ζητῶ συγγνώμην ἀκούω μουσικὴν . . . Μήπως ἔχετε σειρήνας εἰς τὰ παράλια αὐτά; . . . Ἀκούσατε!

Ὁ δὲ ἐφημέριος τείνας ἐπὶ μικρὸν τὸ οὖς·

— Ἄ! εἶπε, ναί, μάλιστα, . . . παίζουν ὄργανον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐκεῖ ἐπάνω . . . εἶναι ἡ κυρία Σιδύλλα . . . Ἐρχεται ἐνίοτε καθημερινὴν νὰ γυμνασθῇ εἰς τὰ κομμάτια τὰ ὅποια μέλλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν Κυριακὴν . . . Χαίρω πολὺ ὅτι ἦλθεν ἀπόψε, . . . καὶ τρέχω εὐθὺς νὰ τῇ ἀναγγείλω τὴν εὐτυχὴ ἄφ' ἑξίν σας.

Ἀλλ' ὁ Ραοῦλ, κρατήσας αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς·

— Ὄχι, ὄχι, εἶπε, σὰς παρακαλῶ, κύριε ἐφημέριε! μὴ τ' εἰπῆτε ὅτι εἰμ' ἐδῶ! Ἐπιθυμῶ νὰ μὴ μάθῃ τὴν ἀφίξίν μου εἰμὴ μόνον ὅταν δυνηθῇ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐργασίας μου, . . . ἀφ' οὗ ἐνδιαφέρεται εἰς αὐτήν . . . Ἐλπίζω ὅτι θέλει εὐχαριστηθῇ περισσότερον . . . Σὰς παρακαλῶ, κύριε ἐφημέριε!

— Καλὰ, καλὰ, ὅπως ἐπιθυμεῖτε, κύριε Κόμη! ἀλλὰ σκεφθῆτε ὅτι τὴν προσεχῇ Κυριακὴν θὰ ἔλθῃ ἀφεικτως εἰς τὴν λειτουργίαν . . .

— Σήμερον εἶναι Δευτέρα! . . . μέχρι τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς θὰ ἔχω ἤδη ἐσχεδιασμένον ὀλίγον τι . . . Τώρα δὲ, κύριε ἐφημέριε, ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω ὀλίγον τὴν θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν βράχων . . . Ἐπιστρέφω μετ' ὀλίγον . . .

Ὁ Ραοῦλ προσεποιήθη ὅτι ἀπῆρχετο ἀμελῶς βαδίζων· ἰάλλ' ἅμα ἐξελθὼν τοῦ κήπου, ἐτάχυνε τὸ βῆμα καὶ ἤρξατο ν' ἀναθύνῃ ταχέως τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς χέρσου, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔκειτο τὸ πρεσβυτέριον. Φθὰς δὲ μέχρι τοῦ ὄροπεδίου ἔρριψε περὶ ἑαυτὸν βλέμμα ἀνήσυχον· ὁ βράχος ἦτο ἔρημος. Ὑπερεπλήδυνε τὸ περιτείχισμα τοῦ κοιμητηρίου διὰ τοῦ πλησιεστέρου ῥήγματος, καὶ ὀδηγούμενος ὑπὸ τῶν ἡχῶν τοῦ ὄργάνου, ἐπλησίασεν εἰς τι τῶν πλαγίων παραθύρων τῆς ἐκκλησίας. Τὸ παράθυρον δὲν ἦτο πολὺ ὑψηλόν, καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τινων κενῶν ἐν τῷ τοίχῳ ἀντερείσματός τινος, ἐφθασεν εὐκόλως εἰς τὸ ὕψος τῶν ὑαλίων· ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ συνειθισμένοι εἰς τὸ λυκόφως, ὑφ' οὗ περιεσχόντο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ὅτε βράχος καὶ ὁ ἰκεανὸς, δυσκό-

λως διέσχισαν κατ' ἀρχὰς τὸ σχετικὸν σκότος τὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· μόνον τὴν ἀσθενῆ λάμψιν τῆς ἀπὸ τοῦ θόλου κρεμαμένης κανδύλας διέκρινε καὶ τινες λευκὰς ταινίας φωτὸς ἐκτεινομένας ἐπὶ τῶν πλακῶν τοῦ προνάου διὰ μέσου τῶν παρχθύρων. Αἶφνης μία τῶν ἀντανakλάσεων τούτων, ἐκτοπιζομένη ἀποτόμως, ἐνέλαμψε τὸ σανίδωμα τοῦ ὄργάνου, καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς Σιδύλλης ἐξῆλθε τῆς σκιᾶς ὡς ὠχρὸν φάντασμα. Τὸ κεκλιμένον αὐτῆς μέτωπον, ἡ ἡμελημένη θέσις, ἐξήγουν μελαγχολίαν συγκινητικὴν. Ἦτο φανερόν ὅτι νῦτὸς σχεδίαζεν· οἱ δάκτυλοι αὐτῆς ἐπληττον τὰ κροτητὰ μετὰ δισταζούσης ἐμπνεύσεως αὐξανομένης ἐνίοτε εἰς κραυγὴν πάθους, ὅπως σβεσθῇ ἔπειτα εἰς μάρανσιν ῥεμβασμοῦ. Αἶφνης, ἐν ᾧ οἱ ἡχοι τοῦ ὄργάνου ἐξυψοῦντο εἰς ἐνθερμότεραν προσευχὴν ἢ εἰς πόθον ὀδυνηρότερον, ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἀνωρθώθη καὶ τὸ ὄμμα ἀτενὲς ἐστράφη ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι παραθύρου, ὅθεν ὁ Ραοῦλ παρετήρει αὐτήν.

Κεχρωματισμένα ὑαλία ἔκρυπτον τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ παραθύρου καὶ δὲν ἐπέτρεψαν αὐτῇ νὰ ἴδῃ ἡ ἀδιάκριτόν τι σχῆμα· ἐν τούτοις ἡ χεὶρ αὐτῆς ἀφῆκε τὰ κροτητὰ τοῦ ὄργάνου αἶφνης, καὶ ἡ νεῆνις ἀνωρθώθη, ὡς πτοηθεῖσα, ἐν ᾧ ὁ ἡχος τοῦ ὄργάνου ἐξετείνεται ἐκπνέων. Ὁ δὲ Ραοῦλ διωλίσθησεν ἐν τάχει ἐπὶ τῆς γλότης τοῦ κοιμητηρίου. Ἡ καρδία ἐσκίρτα ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ καὶ ἡ πρώτη αὐτοῦ σκέψις ὑπῆρξε νὰ φύγῃ ὡς παιδίον· ἀλλ' ἀπέκρουσεν αὐτήν ὑπὸ ὑπερηφανείας, καὶ, κρυβὴς εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ἀντερείσματος, ἀνέμεινε.

Μετὰ δὲ τινὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε τὴν πύλην τῆς ἐκκλησίας κλειομένην. Σχεδὸν δ' ἐνταύτῳ ἡ φωνὴ τῆς Σιδύλλης ὑψώθη γλυκεῖα εἰς ἀπόστασιν τινὰ βημάτων.

— Σὺ εἶσαι, Ἰάκωβε; ἠρώτησε.

Μηδεμίαν δὲ λαβοῦσα ἀπάντησιν ἡ νεῆνις προσέθηκεν ἡσύχως ταπεινότεραν τῇ φωνῇ·

— Εἶμαι τρελλή!

Καὶ ὁ Ραοῦλ ἐνόησεν ὅτι ἀπεμακρύνετο. Μὴ καταλιπὼν τὴν προστάτιδα τοῦ ἀντερείσματος σκιάν ἐξέτεινε τὴν κεφαλὴν μετὰ προφυλάξεως καὶ κατώρθωσε νὰ ἴδῃ τὴν Σιδύλλαν, ἀπερχομένην τῷ ὄντι βραδέως καὶ ἀσταθῶς· ἐκράτει διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν πέτασον καὶ διὰ τῆς ἐτέρας ὑπεβάσταζε τὴν μακρὰν τῆς ἱππασίας ἀμαζονικὴν ἐσθῆτα. Φθῆσα δὲ παρὰ τὸν μικρὸν τοῖχον τὸν κλείοντα τὸ κοιμητήριον πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἰκεανοῦ, ἐστάθη καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν ὑπὸ πτερῶν σκιαζόμενον πέτασον· ἔπειτα ὑπερέβη ἐρείπιά τινὰ σεσωρευμένα, ἀνέβη ἐπὶ τῆς χλοαζούσης ῥάχews τοῦ τοίχου καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος εἰς τὸ πέλαγος βλέπουσα, τὸ δὲ κομψὸν καὶ σκοτεινὸν αὐτῆς σχῆμα ἐσχηματίζετο παραδόξως ἐν τῷ καθαρῷ λυκαυγεί τοῦ στερεώματος

καὶ τῆς θαλάσσης. Μετὰ τινὰ λεπτὰ θεωρίης, ἐπή-
δυσεν ἑλαφρῶς ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

Ὁ Ραοὺλ τότε κατέλιπε τὴν κρύπτην αὐτοῦ καὶ
ἐπλησίασε βραδέως εἰς τὸν μικρὸν τοῖχον ἐφ' οὗ εἶχε
σταθῆ ἡ νεανίς· περιήγαγε τὸ βλέμμα εἰς ὅλον τὸν
βράχον καὶ δὲν εἶδεν αὐτὴν πλέον. Καθίσας λοιπὸν
ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους τοῦ τοίχου, ἠρεύνησε τὰ
ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτῆς, ἀπέσπασε πεπατημένα τινὰ
φύλλα βρύου καὶ ἔφερεν αὐτὰ εἰς τὰ χεῖλη. Ἡ ἀπα-
στράπτουσα πεδίον τοῦ ἰσκανοῦ ἐξεστίνετο ἐνώπιον
αὐτοῦ· ὁ κόμης ἠτένισεν ἐπὶ τινὰ ὥραν τὸ θέαμα
τοῦτο.

— Τί ἐβλεπεν ἐκεῖ; ἐψιθύρισε. Τὸν Θεόν της!...
τὸν Θεόν της ὁ ὁποῖος οὐδέποτε θὰ γείνη Θεός μου!

Ὅτε δ' ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πρεσβυτέριον, ὁ ἀδελφὸς
Ρενὼ καὶ ἡ Μαριάννα ἐθαύμασαν διὰ τὴν στρυφνὴν
βραχύτητα τῶν λόγων αὐτοῦ.

— Αὐτοὶ οἱ καλλιτέχναι εἶναι παράξενοι, εἶπε
δειλῶς ὁ ἐφημέριος εἰς τὴν γραῖαν ὑπηρετίδα.

— ὦ! ἀλλ' ἐγὼ δὲν σκοτίζομαι ἀπὸ αὐτὰ! εἶ-
πεν ἡ Μαριάννα· ἐπειτα δὲ ὑψοῦσα τὴν φωνήν· —
Αἰ! νῆς κύριε, ἔκραζε, κύριε Κόμης, μὴ λησμονήσης
νὰ σβύσῃς τὸ κηρίον σου, . . . ἀφ' οὗ προσευχηθῇς,
ἐννοεῖται!

— Κυρία Μαριάννα, ἀπῆντετε ψυχρῶς ὁ Ραοὺλ
ἄνωθεν τῆς κλίμακος, θὰ σὲ ὑπακούσωμεν . . . καθ'
ὅσον ἀποβλέπει τὸ κηρίον, ἐννοεῖται!

Ὅτε δὲ ὁ κόμης ἠγέρθη τὴν ἐπιούσαν, ὁ ἥλιος,
εἰσδύων διὰ τῶν κλάδων κλήματός τινος περιπλεκο-
μένων πρὸ τοῦ παραθύρου, ἔδιδεν ὥσιν τρέμοντος
μωσαϊκοῦ εἰς τὸ ἐκ βερρενικωμένων κεράμων δάπεδον
τοῦ μικροῦ δωματίου. Αἰσθημα δὲ εὐθυμίας, θάρ-
ρους καὶ ἐλπίδος διεχύθη εἰς τὰς φλέβας τοῦ Ραοὺλ,
ἐγερθέντος ἐν τάχει, ἀνοίξαντος τὸ παράθυρον καὶ
χαιρετίσαντος τὸν ἀδελφὸν Ρενὼ, ὅστις ἀνεγίνωσκεν
ἤδη τὴν Σύνοψιν ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς συκῆς αὐτοῦ.
Μετὰ μικρὸν δὲ εἰσέρχοντο ἀμφότεροι εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν, ἐνθα εὗρον ἐργάτας τινὰς ὑπὸ τοῦ ἐφημε-
ρίου ἐσπευσμένως προσκληθέντας, οἵτινες ἔστησαν
ἱκρίωμα ἐν τῷ προναῶ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κό-
μητος. Μετὰ μεσημβρίαν ἠδυνήθη ν' ἀρχίσῃ καὶ αὐ-
τὸς τὴν ἰδίαν ἐργασίαν, αἱ δὲ πρῶται κινήσεις τῆς
γραφίδος αὐτοῦ, μετὰ βεβαιότητος διδασκαλικῆς γε-
νόμεναι, ἱλάρουναν τὸ πρόσωπον τοῦ ἐφημερίου. Ὁ
Ραοὺλ συνεπλήρωσε τὴν χαρὰν τοῦ γέροντος ἱερέως
ἐξηγήσας εἰς αὐτὸν τὸ γενικὸν σχέδιον τῆς συνθέ-
σεως ἣν ἐμελέτα· τὰ κύρια ἐπεισόδια τοῦ εὐαγγε-
λικοῦ ποιήματος ἐμελλον νὰ καλύπτωσι τὰ μέρη
τοῦ τοίχου τὰ μεταξὺ τῶν στύλων· ὁ οὐρανίσκος τοῦ
θόλου, πεπληρωμένος ὑπὸ ἱερῶν ἀλληγοριῶν, ἤθελεν
εἶναι ὡς τι μυστικὸν παράρτημα τῶν πλαγίων τοι-
χογραφιῶν καὶ ἤθελε συνδέεσθαι πρὸς ἐκάστην αὐ-

τῶν διὰ χροίων σκοτεινῶν ἢ φωτερῶν, καθ' ὅσον ἤρ-
μοζεν εἰς ἐκάστην ἰδίως τῶν ἐξωγραφημένων ἐκεῖ
σκηνῶν· ἐπὶ δὲ τῶν κρασπέδων τοῦ θόλου, ὑπὲρ τὴν
εἰσοδὸν τοῦ αὐτοῦ, ὁ Χριστὸς ἤθελεν ὑψοῦσθαι θρι-
αμβικῶς ἐν τῷ λαμπρῷ σκότει.

— Ἀγαπητέ μου κύριε Κόμης, ἀνέκραξεν ὁ ἐφη-
μέριος, εἴθε ὁ Θεὸς μὲ ἀξιώσῃ νὰ ζήσω ὅσον νὰ ἶδω
αὐτὸ τὸ ἔργον, καὶ τότε θὰ ψάλλω ἐξ ὅλης ψυχῆς
τὸ *Nun abeulst du den doel der son, Alespoeta!*

Καὶ ὁμοῦς ὁ ἀγαθὸς γέρον, καὶ περ ἀνυπόμονος,
πολλάκις τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῶν ἐπομένων ἐ-
δοκίμασε νὰ μετριάσῃ τὸν διάπυρον ζῆλον τοῦ Ραοὺλ
εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Ὁ κόμης ἐφοβεῖτο ἀνὰ πᾶσαν
στιγμὴν τὴν πιθανὴν ἐμφάνισιν τῆς Σιδύλλης, καί,
μὴ ὀρίζων καθαρῶς τὴν παιδαριώδη αὐτοῦ ἐλπίδα,
ἐβουκολεῖτο πιστεύων ὅτι, προαδευούσης τῆς ἐργα-
σίης, ἠυξάνετο ἡ πιθανότης ὅτι ἡ καρδίᾳ τῆς νεά-
νιδος ἤθελε μαλαχθῇ. Ὁ δὲ ἐφημέριος, εἰς ὃν δὲν ἡ-
δύνατο νὰ κρύψῃ τὴν ἰδίαν ἀνησυχίαν, μηδὲ ὅλως ἐν-
νοῶν συνεμερίζετο αὐτὴν, ἐξ ἀγαθότητος ψυχικῆς,
καὶ μετεχειρίσθη διαρκούσης τῆς ἐβδομάδος μακια-
βελικὰ τεχνάσματα ὅπως κρατήσῃ τὴν Σιδύλλαν
μακρὰν τοῦ πρεσβυτερίου καὶ τῆς ἐκκλησίας. Ἀλλ'
ὅλη αὐτοῦ ἡ διπλωματικὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταπνί-
ξῃ ἐπὶ πολὺ τὴν φήμην συμβάντος τοσοῦτον ἐνδια-
φέροντος εἰς τὴν ἐνορίαν, καὶ τὸ ἐπόμενον Σάββα-
τον, μετὰ μεσημβρίαν, ἡ Σιδύλλα ἐλθοῦσα νὰ ἐπι-
σκεφθῇ τινὰς πάσχοντας ἐν τῷ χωρίῳ, ἤκουσεν ἐν
ῷ κατέβηκε τῆς ἀμάξης σωρὸν στομάτων γρῶ-
δων ἀναγγέλλοντα ἐν ταύτῳ, ὅτι ζωγράφος τις ἐκ
Παρισίων εἰργάζετο ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν θαύματα πράττων. Οὐκ ὀλίγον δὲ ἀπορή-
σασα πρὸς τὴν εἰδήσιν ταύτην καὶ περιεργατάτη
νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀληθείας, εἰς μὲν τὴν μίς Ὀ-
νέιλ ἀφῆκε τὴν φροντίδα τῆς διοκομῆς τῶν ἐλεῶν,
αὐτὴ δ' ἐτράπη σπεύδουσα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

Ὁ Ραοὺλ ἐτελείου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὸ
σχεδιογράφημα τῆς προσκυνήσεως τοῦ ἐν τῇ φάτνῃ
Ἰησοῦ ὑπὸ τῶν μάγων· ὁ δὲ ὁδηγὸς ἀστὴρ ἔλαμπεν
ἐν τῷ σκοτεινῷ οὐρανῷ τοῦ θόλου, διαχέων λάμψιν
ἀκτινοειδῆ ἐπὶ τῆς Θεομήτορος καὶ τῶν γονυπε-
τῶν βρασιλείων ἐντὸς τῆς σκοτεινῆς φάτνης· ἄγ-
γελος δὲ μόλις ὑποφαινόμενος ἐβάσταζε τὸν ἀστέρα
ὡς λύχνον χρυσοῦν ἐν τῷ γλαυκῷ οὐρανῷ. Ὁ Ραοὺλ
εἰς τὴν σύνθεσιν ταύτην εἶχε κατὰβάλλει ὅλας αὐτοῦ
τὰς γνώσεις, ὅλην τὴν δεινότητα καὶ ὅλον τὸν ἔ-
ρωτα, καταστήσας αὐτὴν εἰκόνα γλυκύτητος καὶ μυ-
στηρίου καταπληκτικῶν, τιμηθεῖσαν μάλιστα τὴν
πρωτὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὑπὸ τῶν δακρύων τοῦ
ἐφημερίου.

Ὁ κόμης ἐπέψυσε τὸ τελευταῖον ἥρέμα διὰ τῆς
γραφίδος τὴν καθαρὰν μορφήν τοῦ ἀγγέλου, ὅτε ἡ

κλίμαξ ἢ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος ἐσείσθη αἶφνης· ἔπειτα ἤκουσε τὴν τριβὴν γυναικείου ἐνδύματος καὶ τὸν κρότον ποδὸς μαλακοῦ καὶ ἐλαφροῦ πατοῦντος ἐπὶ τῆς ἀναβάθρας. Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐστάθησαν ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα· ἔπαιον ἐλαβὼν δὲ τὴν κίνησιν αὐτῶν μετὰ σφοδρότητος σχεδὸν κεραυνοβόλου. Ἀλλ' ὅμως δὲν ἐστράφη προσποιηθεὶς ὅτι διετέλει βεβυθισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἡ Σιδύλλα ἦτο ἤδη ὀπισθεν αὐτοῦ· μηδ' ὅλως δὲ φροντίζουσα περὶ τοῦ ζωγράφου, ἐξήτασε κατ' ἀρχὰς τὴν ἐσχεδισμένην τοιχογραφίαν μετὰ περιεργίας μετατραπείσης μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς θαυμασμὸν καὶ προσεγγισάσης μετ' οὐ πολὺ εἰς κατὰπληξιν. Ἡ γεγυμνασμένη αὐτῆς γνῶσις τοῦ καλοῦ ἀνεγνώριζε βεβαίως ἐργασίαν χειρὸς πεπειραμένης. Ἐφ' ὧς λοιπὸν τότε αἶφνης τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ραοῦλ, οὐ τινος ὅμως ἢ ἀπλουστάτη ἐνδυμασία καὶ ὁ κεικλιδωμένος χιτῶν οὐδὲν κατέδειξαν αὐτῇ.

— Κύριε . . ., ἐψιθύρισε μετὰ δειλοῦ ὄφους.

— Κυρία . . ., εἶπε σοβαρῶς ὁ Ραοῦλ ἐγερθεὶς καὶ δείξας αὐτῇ τὸ πρόσωπον.

Αἷμα πορφυροῦν ἐβίψε τὰς παρειὰς τῆς Σιδύλλης· τὰ χεῖλη αὐτῆς διηνοιγνύσαν καὶ ἡ χεὶρ ἐζήτησε στήριγμα· ἔπειτα αἶφνης ἐγένετο ὠχρὰ ὡς κηρὸς καθαρὸς, καὶ ὁ γλαυκὸς αὐτῆς ὀφθαλμὸς ἠκόντισε κατὰ τοῦ κόμητος ἀστραπὴν ἀγανακτήσεως καὶ ὑπερηφανίας ὑπερτάτης. Μετὰ μικρὸν δὲ, καταβάσα ἐξήρχετο τῆς ἐκκλησίας μεγάλῳ βήμασιν.

Ἀπήντησε δὲ ὑπὸ τὸν πυλῶνα τὸν ἀββᾶν Ρενώ, ὅστις ἀσθμαίνων προσέτρεχε καὶ τὴν μορφήν ἀκτινοβόλον ἔχων.

— Λοιπὸν, ἠρώτησε, λοιπὸν, ἀγαπητῆμοι κόρη;

Ἐν τῇ ἡγεμονικῇ τῆς Σιδύλλης ψυχῇ εἶχεν ὑπερ- νικήσει πικρότατον αἰσθημα μίσους κατὰ τῆς τολμηρᾶς ἐπιβουλῆς, ἣν ὑφίσταντο ἡ τε ἡσυχία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτῆς. Ἀλαζονεία δὲ καὶ θυμὸς σχεδὸν ἄγριος ἐνυπῆρχον εἰς τὸν τόνον τῆς ἀπαντήσεως, ἣν ἀπέτεινε πρὸς τὸν ἐφημέριον ἐξεπίτηδες ὑψώσασα τὴν φωνήν.

— Ἄ, ταλαίπωρέ μου ἐφημέριε, ἀγεννῶς ἠπατήθημεν! Πρέπει νὰ διώξωμεν ἀμέσως αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον! Δὲν εἶναι ζωγράφος, . . . ἢ εἶναι ὁ ἐσχατος τῶν ζωγράφων! μολύνει τὴν ἐκκλησίαν σου! Ἄς ὑπάγωμεν.

Καὶ ἐβιάσατο πρὸς τὸ πρεσβυτέρειον συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ κατατεθλιμμένου γέροντος.

Τὸν δὲ Ραοῦλ, ἀπὸ τοῦ ὄφους τοῦ ἱκριώματος οὐδὲ μίαν λέξιν τῆς Σιδύλλης διέφυγεν· ἐρύθημα δ' ἀνέβη εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐταράχθη. Τὰ αἰσθήματα τὰ ὑπαγορεύσαντα τὴν ποιητικὴν ταύτην καὶ παράξενον ἐπιχείρησιν ἐφάνη αὐτῷ ὅτι ἐξετιμῶντο μετ' ἀπεχθοῦς σκληρότητος.

Οἱ χαρακτῆρες αὐτοῦ ἐσχηματίσθησαν εἰς εἰρωνεῖαν σκοτεινὴν καὶ σταθεράν, ἐξελθὼν δὲ τῆς ἐκκλησίας ὑπῆγε καὶ ἐστηρίχθη, προσποιούμενος ἀμέλειαν καὶ ἀδιαφορίαν, ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ κοιμητηρίου, καὶ ἤρξατο νὰ καπνίζῃ ἡσυχῶς παρατηρῶν τὴν θάλασσαν.

Μετὰ ἔν τεταρτον τῆς ὥρας, ἀκούσας κρότον βημάτων ἐστράφη· ὁ ἐφημέριος εἰσῆρχετο ἐκ νέου εἰς τὸ κοιμητήριον συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς μῆς Ὀνέλλ. Ἀμφότεροι προῦχώρουν πρὸς αὐτὸν σοβαροὶ τὸ ἦθος. Ὁ δὲ Ραοῦλ ἀνέμεινεν αὐτοὺς ἐσταυρωμένους τὰς χεῖρας καὶ τὸ σιγᾶρον μεταξὺ τῶν ὀδόντων ἔχων.

— Κύριε, εἶπεν ὁ ἐφημέριος, εἴθε ὁ κόμης de Chalys, καὶ ἐννοεῖτε βεβαίως ὅτι ἡ διατριβὴ ὑμῶν ἐνταῦθα δὲν ἀρμόζει νὰ παραταθῇ περισσότερον.

— Ἡ συνέπεια, κύριε ἐφημέριε, ἀπήντησεν ὁ Ραοῦλ μετὰ ψυχρᾶς εὐγενείας, δὲν με φαίνεται ἀναγκαῖα. Εἴμπορῶ νὰ εἶμαι ὁ κόμης de Chalys, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐσχατος τῶν ζωγράφων, ὡς ἐφρόντισε νὰ εἴπῃ ἡ κυρία τῶν Φερίων. Δύνασθε τῷ ὄντι νὰ μὲ ἀρνηθῆτε τὴν χάριν τῆς φιλοξενίας; ἀλλὰ δὲν πιστεύω ὅτι δύνασθε νὰ μὲ ἀρνηθῆτε τὸ δικαίωμα νὰ τελειώσω ἐργασίαν εἰς τὴν ὁποίαν τακτικώτατα προσεκλήθην. Δὲν μετατίθεται τοιοῦτο-τρόπως ὁ καλλιτέχνης, δὲν ἀφαιρεῖται τόσον ἐλαφρῶς ἀπὸ τῶν χειρῶν του ἡ ἐργασία.

— Ἐννοεῖται, κύριε, εἶπεν ὁ ἐφημέριος δισταζών, ὅτι θέλετε ἀποζημιωθῆ διὰ τὰς δαπάνας κατὰ τὴν ἰδίαν ὑμῶν ἐκτίμησιν.

— Συγγνώμην, κύριε ἐφημέριε, ὑπέλαβεν ὁ Ραοῦλ μειδιῶν, ἀλλὰ δὲν εἶμαι καλλιτέχνης μισθωτός· ἐργάζομαι κυρίως ἐπιδιδῶν δόξαν. Ἐχω τὴν φαντασιοκοπίαν νὰ συνδέσω τὸ ὄνομά μου μετὰ τῆς ἐκκλησίας ταύτης, καὶ ἡ φαντασιοκοπία μου αὐτὴ εἶναι ἀξιοσέβαστος ὅσον καὶ ἡ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὲ διώξῃ. Μήπως εἴμ' ἐδῶ μισθωτὸς τῆς κυρίας τῶν Φερίων; Ἡ κυρία τῶν Φερίων εἶναι ἰδιοκτῆτρια τῆς ἐκκλησίας; Μόνον μεθ' ὑμῶν καὶ τῶν ἐπιτρόπων, κύριε ἐφημέριε, ἔχω σχέσιν· ὑπάρχει μετὰξὺ ἡμῶν συμφωνία τὴν ὁποίαν ἡ τιμιότης δὲν ἐπιτρέπει νὰ διαρρήξετε, ἐν ὧς ἐγὼ μένω πιστὸς εἰς αὐτήν. Εἴθε δυσπρεσχημένος διὰ τὴν ἐργασίαν μου; ἀμφιβάλλετε περὶ τῆς ἱκανότητός μου; Καλέσατε πραγματογνώμονας· ἂν συμμερισθῶσι τὰς κρίσεις τῆς κυρίας τῶν Φερίων, ὑποτάσσομαι, ἀναχωρῶ. Ἀλλὰ μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας μένω, ἑτοιμος ἄλλως τε, ἂν δοκιμάσετε νὰ μὲ κλείσετε τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας, νὰ τὰς ἀνοίξω διὰ τῆς δικαιοσύνης τῆς πατρίδος μου. — Κύριε ἐφημέριε, εἶπα.

— Κύριε, εἶπεν ὁ ἐφημέριος, οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι σοβαροί.

— Σοβαροί, κύριε ἐφημέριε; Δὲν θὰ εἶμαι πλέον σοβαρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου.

Ὁ ἀδελφὸς ῥενὼ ἦτο δειλός· ἀλλ' εἶχεν ἐν ἐκυτῷ ἀξιοπρέπειάν τινα καὶ τι θάρρος μὴ δεχόμενα ὑπερμέτρους προκλήσεις.

— Κύριε κόμη, ὑπέλαβεν εὐσταθῶς, θὰ ἐγκατελείπετε, εἶμαι βέβαιος, τὸ ἐμπαικτικὸν τοῦτο καὶ προκλητικὸν ὕφος, ἂν ἐνθυμεῖσθε ὅτι μόνον πρὸς γέροντας καὶ γυναῖκας ἀποτείνεται.

Ὁ Ῥαοὺλ ὠχρίασε. — Μετὰ τινα δὲ σιωπὴν

μοσιεύομεν ἐνταῦθα τὰς κατωτέρω δύο ἐπιγραφὰς, μᾶλλον εἰς τὴν δυστυχῶς μὴ ἐκδομένην πλέον Ἀρχαιολογικὴν ἐφημερίδα πρεπούσας.

Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἡ μὲν α' εὑρέθη ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Αὐγούστου 1862 ἐν τῇ καπνοδόχῃ τῆς παρὰ τὴν Πύλην τῆς Ἀγορᾶς οἰκίας τοῦ Κ. Ν. Δραγούμη τετειχισμένη, καὶ

Α'.

— Ἐχετε δίκαιον, κύριε, εἶπε· ζητῶ συγγνώμην. Καὶ στραφείς πρὸς τὴν μὲν Ὀνέιλ·

— Εἴμπορῶ, κυρία, νὰ εἶπω δύο λέξεις εἰς τὴν κυρίαν τῶν Φερίων;

— Ὁχι, κύριε.

Ὁ Ῥαοὺλ ὕψωσε τοὺς ὤμους ἐλαφρῶς·

— Λοιπὸν, κύριε ἐφημέριε, πηγνύνω εὐθὺς εἰς τοῦ μαρκησίου τῶν Φερίων, καὶ ὑπόσχομαι ἐν τιμῇ νὰ μὴ περναίνω τὴν ἐνταῦθα διατριβὴν μου μηδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν χωρὶς τῆς συγκαταθέσεώς σου.

Καὶ κατέβη μεγάλους βήμασι τὸ ὄπισθεν τοῦ βράχου μέρος, ἐχαιρέτισε σοβαρῶς τὴν Σιδύλλαν ἐν τῷ διέρχεσθαι καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρεσβυτέριον.

Ἡ δὲ Σιδύλλα μαθοῦσα ὑπὸ τῆς μὲν Ὀνέιλ τὴν ἀπόφασιν ἣτις ἔσπεψε τὴν συζήτησιν, σπεύσασα ἀνέβη εἰς τὴν ἑμαζὴν καὶ ὑπῆγε ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν πάππον αὐτῆς τὴν ἔκτακτον ἐπίσκεψιν εἰς ἣν ὤφειλε νὰ προετοιμασθῇ. (Ἐπεται συνέχεια).

ΔΥΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ.

Κρίνοντες ὅτι καὶ τὰ ἐλάχιστα λείψανα τῆς ἀρχαιότητος χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἰχνογραφήσαμεν καὶ δη-

Β'.

μετὰ τινας ἡμέρας ἐκλάπη ἐκεῖθεν· τὴν δὲ β' ἀντεγράψαμεν τῇ 23 Αὐγούστου 1864 ἐν Κηφισίᾳ, ἐν αὐτῷ τῷ περιβόλῳ τῆς παρὰ τὸν πλάτανον οἰκίας τῆς Κυρίας Μαρίας Γεωργαντιά, ἐν ᾧ ἀνεκαλύφθη. Σ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

History of federal government, from the foundation of the Achaian League to the disruption of the United States. By Edward A. Freeman, M. A. late fellow of Trinity college, Oxford. Vol. I. General introduction—history of the Greek federations. London. 1863. ἦτο:

Ἱστορία τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ πολιτεύματος ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας μέχρι τῆς διασπάσεως τῶν ἑνωμένων τῆς Ἀμερικῆς πολιτειῶν, ὑπὸ Ἐδουάρδου Α. Φρεϊμαν. Τόμ. Α'. Γεν. Εἰσαγωγή.—Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων συμμαχιῶν. Ἐν Λονδίνῳ 1863. τόμ. α'.

(Συνέχ. Ἴδε φυλλάδ. 353.)

Ἄρθρον Β'.

Μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ πρώτου τόμου, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν Ὁμοσπονδιῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Τὸ μέρος τοῦτο ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι τοῦ πρώτου σπουδαιότερον, εἶναι πρὸ πάντων πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας περιεργότατον, διότι ἐν αὐτῷ βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐκτυλισσομένην τρόπον τινὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἱστορίαν τῶν λαμπροτέρων τῆς Ἑλλάδος χρόνων, βλέπει πῶς διὰ τοῦ συστήματος τοῦ ἐλευθέρου πολίτου ἐν ἐλευθέρῃ χώρᾳ ἡ ἐλευθερία διατηρεῖτο θάλλουσα καὶ ἀπρόσβλητος, βλέπει τέλος πῶς ἕνεκα τῆς ἐσωτερικῆς διχονοίας καὶ διαιρέσεως ἠναγκάσθησαν αἱ πρό-